

BRUINVIS VOLGT SPIERING NAAR WESTERSCHELDE

- **Proovissen terug in zeearmen en rivieren**
- **Rivieren nog niet erg bruinvisvriendelijk**

In de Westerschelde zwemmen voor het eerst in decennia weer bruinvissen. De dieren jagen op de eveneens teruggekeerde trekvis spiering. Het is een succesverhaal van het Nederlands milieubeleid, zegt Mardik Leopold, onderzoeker van Imares Wageningen UR, die vandaag promoveert op onderzoek naar het eetgedrag van bruinvissen.

Leopolds resultaten bevatten sterke aanwijzingen dat de bruinvis de spiering is gevolgd naar de Westerschelde. Zo blijkt het dieet van bruinvissen in de Westerschelde voor bijna de helft te bestaan uit spiering. Een veel groter aandeel dan op zee, waar spiering slechts 3 procent van de voedselinname vormt, en wijting en haring belangrijker zijn. Leopold liet dit zien

door de maaginhoud van 212 bruinvissen die aanspoelden op de Noordzeekust te vergelijken met 23 aangespoelde exemplaren uit de Westerschelde en 2 bruinvissen uit de Schelde.

Vette vissoorten als spiering en haring zijn heel belangrijk in het bruinvisdieet. Aangezien de soort kleiner is dan andere walvisachtigen, heeft deze een relatief groot huidoppervlak en navenant warmteverlies. Bruinvissen eten daarom elke dag tot 10 procent van hun lichaamsgewicht om te overleven. Voor een volwassen dier is dit slechts vol te houden als het genoeg vette – en dus energierijke – vissen eet. De bruinvis vult zijn menu aan met kleine, magere vissen als grondels, maar het is onmogelijk om daarmee structureel genoeg energie binnen te krijgen.

Nederlandse rivieren, maar ook zeearmen als de Westerschelde, waren lange tijd te vervuild voor vissen. 'In de jaren zestig en zeventig waren deze zo dood als een pier', zegt Leopold. 'Gifbelten waar

FOTO: ANDREW A. REDING

bijna geen leven meer in zat'. Door betere bescherming is het water nu schoner en keren trekvis en haring terug. Leopold vindt het daarom 'heel positief' dat bruinvissen – en ook zeehonden – weer in rivieren als de Schelde, Eems en soms zelfs Rijn en Maas worden gezien.

Toch lijken de rivieren minder gastvrij voor bruinvissen dan de Noordzee. In 2013 werden zo'n 25

dieren gezien in de Schelde, maar het merendeel ging snel dood. De twee dieren die Leopold onderzocht, bleken beide een lege maag te hebben. Mogelijk slagen ze er niet in voldoende vis te vangen in zoet water. Het is echter nog te vroeg voor harde conclusies, zegt Leopold. Ook obstakels als sluizen, scheepschroeven en -lawaai kunnen de oorzaak zijn. **RR**